

**ATH
Company**
NATURAL SOLUTIONS FOR HEALTH

Liptosa Expert Respir Fresh

Фітобіотичні рішення проти проблем дихальних шляхів

Ментол

Евкалипт

Чебрець

Натуральний
саліцилат

Вітамінний
комплекс
A,D,C

Liptosa Expert
RESPIR FRESH

- Підтримка традиційного лікування респіраторних процесів.
- Респіраторні симптоми на фермі. Контроль індексу кашлю.
- Синергічне застосування з антибіотиками при епідеміях респіраторних захворювань.
- Відновлення функції дихання у тварин із хронічним ураженням органів дихання. Відхаркувальний ефект.
- Періоди реконвалесценції (всі види захворювань).
- Відновлення епітеліальної тканини легень.
- Одужання від усіх видів хвороб.
- Погана вентиляція.
- Низьке споживання корму.

Дихати вільно!

Уведення в раціон корів і телят кормових добавок на основі рослинних екстрактів запобігає сезонним респіраторним захворюванням

Статтю надала компанія «Агротрейдхім»

Респіраторні захворювання великої рогатої худоби належать до десяти найпоширеніших проблем зі здоров'ям. Вони особливо часто уражують телиць на відгодівлі. У деяких європейських країнах поширеність респіраторних хвороб ВРХ може сягати 36%. Ефективний контроль потребує комплексного підходу, який поєднує менеджмент, біобезпеку, умови утримання та якісну годівлю. Найбільш значущим розладом є респіраторна хвороба великої рогатої худоби (BRD), яка поширеніша в холодний сезон, тоді як тепловий стрес впливає у теплі місяці.

BRD має мультифакторне походження: віруси, бактерії та мікоплазми взаємодіють із чинниками навколишнього середовища й утримання. Неправильний мікроклімат у приміщенні, накопичення шкідливих газів і стреси, наприклад, через транспортування й змішування тварин, підвищують

ризик. Наслідки значущі: смертність може збільшитись у 6 разів, якщо телиці захворіють до 90 днів. Пневмонія протягом перших шести місяців життя знижує масу тіла приблизно на 10 кг. Також погіршується відтворна функція, затримується перше отелення й збільшується частота дистощії. Непрямі витрати виникають через лікування, зниження добових приростів і передчасне вибраккування.

Ризики виникнення хвороб

Чинники ризику – сезон народження (вища захворюваність взимку) та розмір стада, бо на великих фермах випадків більше. Невдачі з переданням пасивного імунітету через молозиво збільшують як частоту, так і перебіг хвороб: понад третина випадків трапляється до відлучення, а більшість концентрується в перших два місяці життя. Неонатальна діарея підвищує ризик

респіраторних захворювань, тоді як утримання на відкритому повітрі знижує його, як порівняти з перебуванням у закритому, погано вентильованому приміщенні.

Профілактичні заходи впливають із цих ризиків. Вчасне випоювання молозивом належної якості та кількості є першою лінією захисту. Стрес у період відлучення й транспортування слід мінімізувати. Необхідне покращення вентиляції, щільності утримання й індивідуального розміщення на початковому етапі, а також санітарні програми – контроль неонатальної діареї, вакцинація проти респіраторних вірусів і систематичний моніторинг ремонтного молодняка.

Тепловий стрес

У теплі місяці основним викликом стає тепловий стрес. Збільшення теплового навантаження знижує надой, частково через менше споживання корму, а частково – приблизно на половину – через зміни в ендокринній системі (вищий рівень інсуліну, зниження ліполізу), які безпосередньо пригнічують синтез молока. Також змінюється склад молока – зменшується вміст жиру й білка, тоді як кількість соматичних клітин збільшується, а відтак і ризику маститу. Погіршується від-

творна функція — знижується прояв тички, заплідненість, а також румінація та час відпочинку, а дихальні зусилля збільшуються.

Ризик теплового стресу залежить від взаємодії корова × середовище × менеджмент. Індекс температури й вологості (ІТВ) є корисним орієнтиром: реакції часто починаються, коли ІТВ сягає 68–70, і стають серйозними за 75 і вище. Високопродуктивні голштини, тварини на початку лактації та у пізній період тільності є сприйнятливішими. Велика кількість тварин, тривале очікування перед доїннями, погана вентиляція й недостатній доступ до тіні й води погіршують ситуацію.

Контроль потребує передбачення. Тінь, вентилятори та розпилювачі низь-

боліти, особливо поліфеноли, продемонстрували антиоксидантні, імуномодуляційні, антимутагенні та протизапальні властивості. Вони можуть взаємодіяти з імунною, ендокринною та метаболічною системами, покращуючи надої, склад молока та відтворення. Феноли можуть витримувати рубцеву деградацію й досягати тонкого кишківника, де вони чинять додаткову дію.

Серед рослин, що цікавлять з огляду на респіраторне полегшення, виділяється м'ята перцева та її активний компонент — ментол. Він забезпечує охолоджувальний і знеболювальний ефект, має протимікробні, протизапальні й антиоксидантні властивості, впливає на апетит, що може покращувати прирости й продуктивність. Дода-

кі концентрації у клітинах-мішенях можуть стримувати антиоксидантний потенціал.

У цьому контексті рекомендовано Liptosa Expert Respir Fresh — кормова добавка, розроблена для підтримання функції дихальної системи та регуляції споживання корму. Застосування в годівлі жуйних добавка допомагає мінімізувати втрати виробництва, пов'язані з респіраторними проблемами й тепловим стресом, особливо в групах тварин різного походження, водночас запобігаючи зниженню надоїв і вмісту жиру й білка в молоці. Рослинні компоненти сприяють споживанню корму, а сумісність з антибіотиками підсилює клінічну відповідь у разі потреби. Без строку каренції та без рецепта ветеринара продукт є практичним інструментом на фермі.

Загалом узгоджена програма здоров'я поєднує профілактику й контроль BRD у холодні місяці, зменшення теплового стресу влітку та використання харчової підтримки. Посилення раннього імунітету, зменшення стресчинників, оптимізація вентиляції й охолодження та застосування рослинних біоактивів формують комплексну стратегію для збереження здоров'я та продуктивності протягом року.

lyudmyla.morozova@agpmedia.com.ua

Ментол забезпечує охолоджувальний і знеболювальний ефект, має протимікробні, протизапальні й антиоксидантні властивості

кого тиску на лінії годівлі й у загонах сприяють охолодженню випаруванням. Охолодження слід запускати заздалегідь, коли ІТВ наближається до 68–70, або коли значно підвищується частота дихання. Дуже важливими є свіжа вода у великій кількості з кількома точками доступу, зміщення годівлі на прохолодні години та корегування раціонів буферами й електролітами для підтримання кислотно-лужного балансу. Менеджмент також повинен зменшити щільність утримання, обмежити маніпуляції в спеку, скоротити час очікування перед доїннями і забезпечити охолодження сухостійних і перехідних корів. Важливо, що велика частина втрат молока пояснюється не тільки зниженим споживанням корму, тому охолодження середовища є необхідним, тоді як тільки корегування раціону — недостатньо.

Рослинний компонент

У контексті антибіотикорезистентності зниження застосування антибіотиків у тваринництві підсилює потребу в кращій біобезпеці, в умовах утримання та вакцинації. Водночас набувають популярності додаткові стратегії на основі рослин і їхніх похідних. Вторинні рослинні мета-

вання ментолу пов'язують із регуляцією харчової поведінки, кращим використанням корму та підвищенням надоїв молока та м'яса. Крім того, ментол може зменшувати хронічне запалення, оксидативний стрес, модулюючи цитокіни, лейкоцити, антитіла й активні форми кисню. Однак його обмежене всмоктування в кишківнику та низь-

